

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 333.

85de Møde.

Lisrbagen den 28de Mai.

(Fortf.)

Sagb (fortsat): Ikke destomindre synes det dog, at Udvalgets og de forskellige Forslagsstilleres Bestræbelse virkelig kun gaaer ud paa at reducere Invalidens Forsørgelse hertil; og det vigtigste Resultat af Invalideloven maatte saaledes blive, at Communerne fritages for Fattigforsørgelsen af deres hjemkomne Invalider, som herefter ville blive forsergede af Staten, og at maaskee een eller anden mindre traengende eller under gunstigere Bilskaar stillet Invalid modtager en i Forhold til hans Levedesestammerater mindre nødvendig Understøttelse; men hele den ophøiede og smukke Idee, som skulde have ligget til Grund for Invalidforsørgelsen, nemlig at udtrykke Nationens Retfærdighedsfølelse, Kjærlighed og Omhu for dens saarede Krigere, synes enten at være glemt eller aldeles druknet under Massen af de mange smaalige Beregninger og angstelige Hensyn, som have gjort sig gjældende ved Drøftelsen af denne Sag. Naar Udvalget yttre i Betænkningen, hvad ogsaa den ærede Ordfører for lidt siden gjentog, at Nationens Interesse for nærværende Sag ikke er knyttet til noget enkeltstaaende Princip, saa maa jeg hertil bemærke, at hvorvel den store og ueensartede Masse, som vi kalde Nationen, sjelden udtaler sig om Principer som saadanne, saa gaaer der dog et klart og bestemt Princip igennem Nationens Følelser for Invaliderne. Der ligger tydeligt og klart den samme Tanke til Grund, som der ligger til Grund for dens Ønsker i adskillige andre Retninger Krigen vedkommende, nemlig at vi saavidt muligt skulle afhjælpe Krigens Ulykker ved at erstatte det usforholdsmæssige Tab, som den Enkelte har været udsat for, eller med andre Ord, at vi saavidt muligt

skulle dele Krigens Byrder mellem os. Derved paa Invaliderne bliver altsaa Principet dette, hvad Krigen har berøvet dem, det vil Fædrelandet bestræbe sig for at erstatte dem. Men selv om Nationens Følelser for Invaliderne ikke havde udtalt sig saa klart og bestemt i denne Retning, saa forekommer det mig virkelig, at Anerkjendelsen af dette Princip maa ligefrem have udviklet sig af vor Lovgivning og vore øvrige Forhold. I en konstitutionel Stat maa det vistnok være almindelig anerkjendt, at de Byrder, som Staten paalægger Borgeren, skulle staae i et naturligt og billigt Forhold til de Rettigheder og Gøder, som den sikker ham, og at det derfor ikke alene er Lovgivningens Hverv, at fordele Byrderne saalige som muligt, men tillige at tilvejebringe en retfærdig Overensstemmelse mellem Byrder og Rettigheder. Skal Retfærdigheden og Agtelse for Lovene opretholdes, da tør Staten vistnok ikke fordele større Dpoffrelser af den ene Borger end af den anden; men tvinger Nødvendigheden den alligevel til at fordele saadanne større Dffre, saa skal den overalt give fuldstændig Erstatning. Jeg troer, at Ingen vil vove at benægte Rigtigheden heraf, efterform saavel Expropriationsloven som Lovene om Børnepligten og tildeels Grundloven selv har mere eller mindre optaget dette Princip i sig. Men nu indtræder netop under Krigsforholdene en saadan Nødvendighed til at fordele en større Dpoffrelse af det ene Individ end af det andet; gaae vi f. Ex. ind paa Detaillen af Udskrivningen, saa lader det sig ikke nægte, at selv om den er bygget paa nok saa billige og humane Principper, saa vil og maa den dog i Anvendelsen blive, hvad jeg kalder en nødvendig Uretfærdighed. En har ved Udsvævelse eller Uforstgigtighed skadet sit Helbred og bliver derfor fri imedens en Anden bliver taget; En har det Held, at de i Udskrivningsloven nævnte Aldersklasser ikke naae ham, han bli-